

งานมหกรรมคุณภาพ (Quality Conference) ครั้งที่ 30

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล
ระหว่างวันที่ 17-18 สิงหาคม 2566

30 ปี สู่เส้นทางรามาคุณภาพ ด้วย Flexperience

BMT diary

น.ส. สิริธร ศะคินิล, น.ส. ศศิประภา กิตติธรเรืองชัย, น.ส.ผกามาส สายคำฟู, น.ส.ฟาติน ดารามั่น, น.ส. อัจราภรณ์ เครือจันทร์, น.ส. เมทินี คำโถม

งานการพยาบาลผู้ป่วยเด็ก ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลรามาธิบดี

ที่มาและเหตุผล

การเจ็บป่วยและการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเป็นเหตุการณ์ที่สำคัญในชีวิตของผู้ป่วยเด็ก ผู้ป่วยเด็กและครอบครัวต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ยากลำบาก ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมของผู้ป่วย ซึ่งผลกระทบเหล่านี้จะส่งผลกระทบในระยะยาวต่อผู้ป่วยเด็กตามมา

การปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือด ผู้ป่วยอาจเกิดภาวะแทรกซ้อนทางด้านร่างกายตามมา มีการศึกษาพบว่าร้อยละ 5 – 40 ของผู้ป่วยเด็กหลังการปลูกถ่าย ำ เกิดผลกระทบทางด้านจิตใจและส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กตามมา คือ ความกลัว วิตกกังวลความเครียด และภาวะซึมเศร้า ส่งผลให้ผู้ป่วยอาจเกิดภาวะ Post-Traumatic Stress Disorder ตามมา การเขียนบันทึก (diary) เป็นวิธีการหนึ่งในการลดพฤติกรรมด้านลบที่อาจเกิดขึ้นจากการเจ็บป่วยและการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลของผู้ป่วยเด็ก หอผู้ป่วยจึงเริ่มการนำการเขียนบันทึกมาใช้กับผู้ป่วยวัยเรียน โดยให้เขียนเล่าความรู้สึกขณะเข้ารับการรักษา ปลูกถ่าย ำ ในแต่ละวัน จากนั้นจึงพัฒนาเป็นสมุดบันทึกสำหรับผู้ป่วยและผู้ดูแลเพื่อเขียนบอกเล่าเหตุการณ์ ความรู้สึก และใช้สื่อสารกับแพทย์/พยาบาลเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการได้ ในปัจจุบันได้พัฒนาเป็นบันทึกการปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือด (BMT diary) โดยผู้ป่วยเด็กและ/หรือผู้ดูแล ร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ เพื่อให้ผู้ป่วยเด็กและผู้ดูแลได้รับรู้ถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในระหว่างการเข้ารับการรักษา สื่อสารกับทีมสหสาขาวิชาชีพในตอบสนองต่อความรู้สึกและความต้องการของผู้ป่วยและผู้ดูแล และเพื่อช่วยให้ครอบครัวสามารถจัดการกับสถานการณ์ในช่วงเวลาที่ยากลำบากได้

คณะผู้จัดทำจึงพัฒนารูปแบบการเขียนบันทึกมาใช้ในผู้ป่วยเด็กปลูกถ่าย ำ และผู้ดูแล ซึ่งจะทำให้เข้าใจมุมมองของผู้ป่วยเด็กและผู้ดูแลเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นขณะปลูกถ่าย ำ ช่วยในการลดความวิตกกังวลและความเครียด ปรับมุมมองไปในทางบวกอย่างเหมาะสม และเป็นเครื่องมือในการให้ข้อมูลและสื่อสารแก่ครอบครัวในการมีส่วนร่วมวางแผนการดูแล

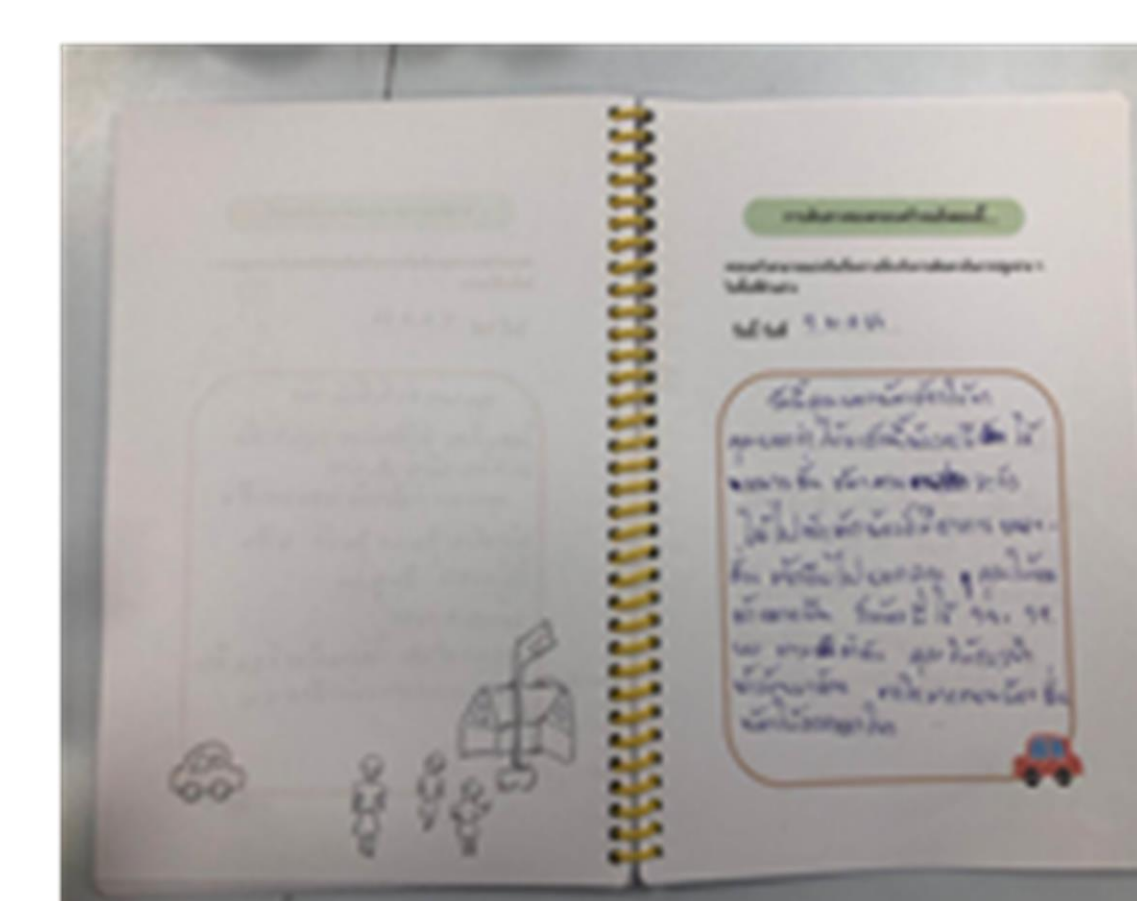
วัตถุประสงค์

เพื่อลดความวิตกกังวลของผู้ป่วย/ผู้ดูแลขณะเข้ารับการรักษาปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือด และภายหลังการปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือด

ลักษณะโครงการ

- ประชุมเพื่อวิเคราะห์ปัญหาความวิตกกังวลของผู้ป่วย/ผู้ดูแล ที่เข้ารับการรักษาปลูกถ่าย ำ
- พัฒนาแนวทางการลดความวิตกกังวลของผู้ป่วย/ผู้ดูแล ที่เข้ารับการรักษาปลูกถ่าย ำ โดยค้นคว้าจากหลักฐานเชิงประจักษ์
 - การปรับปรุงครั้งที่ 1 (2563): จัดทำโครงการกระดานแห่งความหวัง
 - การปรับปรุงครั้งที่ 2 (2564): พัฒนา “บันทึกของฉัน”
 - การปรับปรุงครั้งที่ 3 (2565): พัฒนา “BMT diary” ประกอบด้วยแผนภาพกระบวนการโดยรวมของการปลูกถ่าย ำ อาการโดยรวมผู้ป่วยที่พบโดยผู้ป่วย/ผู้ดูแลสามารถเขียนบันทึกและ/หรือวาดรูป อาการที่พบในแต่ละวันและการรักษา/การดูแลที่ได้รับ ซึ่งสามารถสื่อสารความต้องการของผู้ป่วยได้
- นำเสนอในที่ประชุมหน่วยงาน เพื่อชี้แจงการนำไปใช้
- นำ BMT diary ไปใช้ ในหอผู้ป่วย
- ติดตามการนำไปใช้ และสรุปผล

กระบวนการ

ผลการปฏิบัติการ

ตัวชี้วัด	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	ก่อนดำเนินการ	ผลการดำเนินงาน (เดือน/ปี)			
			เป้าหมาย	หลังครั้งที่1 (ม.ค.-ธ.ค.2563)	ครั้งที่2 (ม.ค.-ธ.ค.2564)	ครั้งที่3 (ม.ค.-ธ.ค.2565)
คะแนนเฉลี่ยความวิตกกังวลของผู้ป่วย/ผู้ดูแล	สอดคล้องกัน	(n=13) 90%	≤ 40 %	(n=13) 80 %	(n=12) 65 %	(n=11) 25 %

ประโยชน์

แพทย์/พยาบาล สามารถ early detection ความวิตกกังวลผู้ป่วย/ผู้ดูแล โดยประเมินได้จากการเขียน BMT diary ของผู้ป่วย/ผู้ดูแล และสามารถตอบสนองให้การช่วยเหลือและสนับสนุนได้อย่างถูกต้อง ตรงประเด็น

สรุป

การพัฒนาเครื่องมือในการลดความวิตกกังวลสำหรับผู้ป่วย/ผู้ดูแล โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ช่วยลดความวิตกกังวลและความเครียด ปรับมุมมองไปในทางบวกอย่างเหมาะสม ทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพบริการ นำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้ป่วยและครอบครัว

